



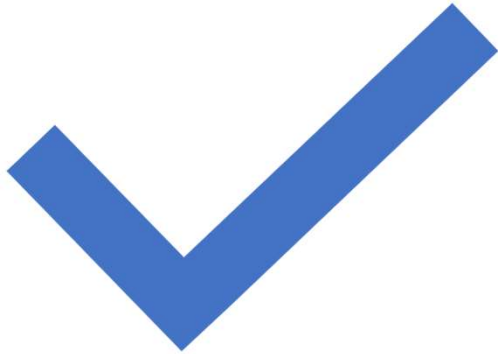
Savitaipale
Sydämellä Sovussa Sisulla

Maaseutuyritystoiminnan kehittäminen
Savitaipaleella/Kunnan uudet tukimuodot

20.4.2023

Johanna Mäkelä, kunnanjohtaja

Elinvoimainen Savitaipale



- Kuntalaki 1 §: Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.
- Kuntastrategia: Autamme yrittäjiä, huolehdimme nykyisistä ja edistämme uusien sijoittumista kuntaamme.



Mitä uutisissa on ollut?



”Maatalouden kannattavuuskuvassa vieläkin tummia sävyjä” (Luonnonvarakeskus Luke 31.1.2023)

- ”Vuonna 2021 maatalouden suhteellinen kannattavuus kipusi heikosta sadosta huolimatta parhaaseen tulokseen sitten vuoden 2007. Vuoden 2022 tulosta painaa erityisesti tuotantokustannusten nopea kohoaminen.”
- ”Yrittäjätulosta leikkautuu viidennes”
- ”Vuonna 2021 maatalous- ja puutarhayritysten keskimääräinen yrittäjätulo oli ennakkotulosten mukaan noin 23 400 euroa. Kannattavuuskerroin oli 0,52, eli yrittäjätulo kattaa 52 prosenttia yrittäjäperheen oman työn palkkatavoitteesta ja oman pääoman korkotuottotavoitteesta. Keskimääräinen kokonaispääoman tuotto prosentti jäi -0,2 prosenttiin, eli yritykset eivät tuottaneet korkoa niihin sijoitetulle pääomalle. Yritysten kannattavuutta paransi myyntituottojen ja tukien kasvu. Kustannukset pysyivät vuoden 2020 tasolla.”

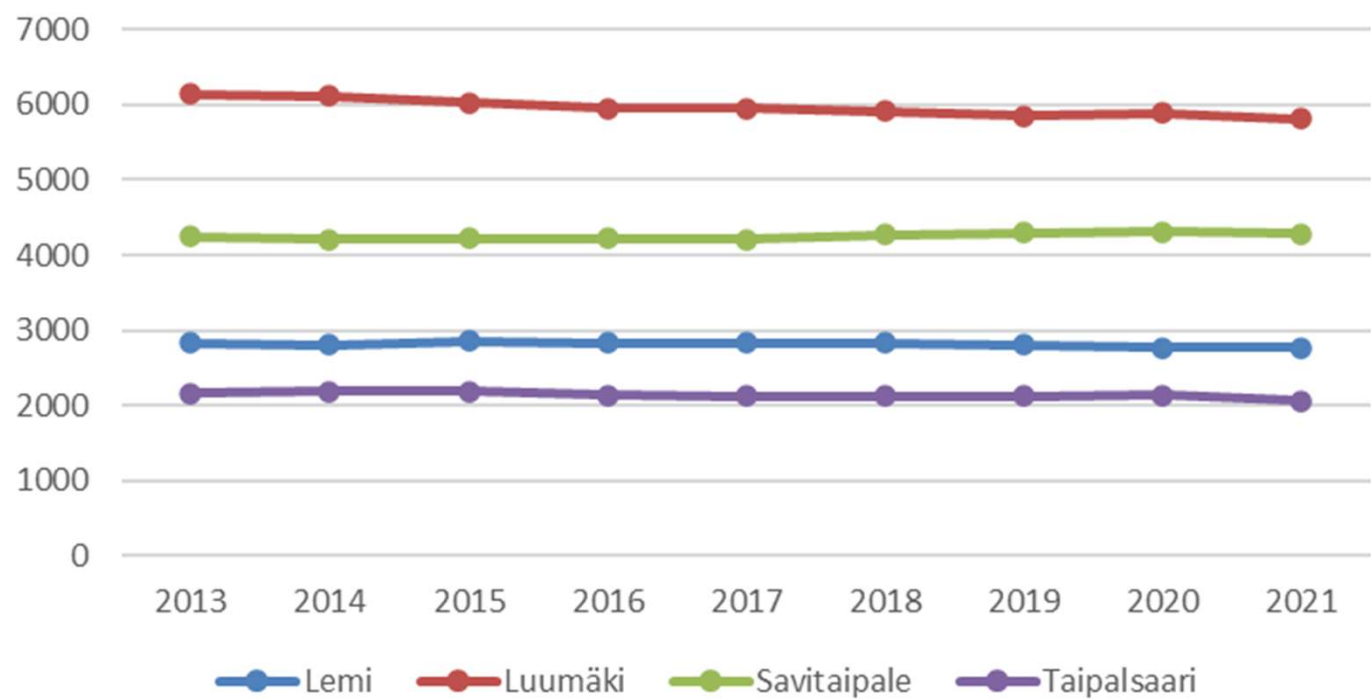
- ”Vuonna 2022 yritysten keskimääräinen kokonaistuotto kasvaa noin 20 prosenttia yli 230 100 euroon tilaa kohti. Tuotantokustannukset ilman yrittäjäperheen palkkavaatimusta ja oman pääoman korkovaatimusta kohoavat 27 prosenttia 211 800 euroon tilaa kohti.”
- ”Kun kokonaistuotosta vähennetään kustannukset, saadaan yrittäjätulo. Keskimääräinen yrittäjätulo pienenee reilun viidenneksen 18 300 euroon tilaa kohti. Kannattavuuskerroin painuu 0,44:een ja kokonaispääoman tuotto prosentti -1,0:aan.”
- Kasvinviljelyn kannattavuus parani
- Kotieläintuotannon kannattavuus näyttää heikolta

- Ennusteen mukaan **maitotilojen kannattavuuskerroin alenee** 0,59:stä 0,21:een vuonna 2022. Tuottajahintojen nousu ja edellisvuotta parempi sato kasvattivat maitotilojen keskimääräisen kokonaistuoton yli 440 000 euroon. Tuotantopanosten kallistuminen söi kuitenkin tulosta niin, että yrittäjätuloa jäi vain 17 500 euroa tilaa kohti.
- Muiden nautakarjatilojen kannattavuus heikkenee vielä enemmän kuin maitotiloilla. Kannattavuuskerroin painuu alle nollan, eli yrittäjätuloa ei jää lainkaan.
- Sikatilojen kannattavuuskerroin heikkenee kustannusten kasvun myötä 0,60:een, ja kannattavimman tuotantosuunnan, siipikarjatalouden, 1,33:een. Siipikarjatalouden kannattavuusennuste on pienen otoksen vuoksi muita kotieläintalouden tuotantosuuntia epävarmempi. Lisäksi siipikarjatilojen yrittäjätulo on tuotannon laajuuteen verrattuna pieni. Tämä heikentää ennusteen tarkkuutta, sillä pienet tuotteiden tai tuotantopanosten hintamuutokset heijastuvat moninkertaisina yrittäjätuloon ja kannattavuuteen.
- **Korkeammat viljan ja energian hinnat** heikentävät kotieläintilojen tulosta vielä tänäkin vuonna, joskin tuottajahintojen kohoaminen näyttää paikkaavan tilannetta. Viljojen futuurihinnat eurooppalaisissa pörssissä eivät lupaa hintojen nousua tulevilla kasvukaudella. Tuotantopanosten kalleus asettaa edelleen haasteita kasvinviljelytilojen taloudelle.

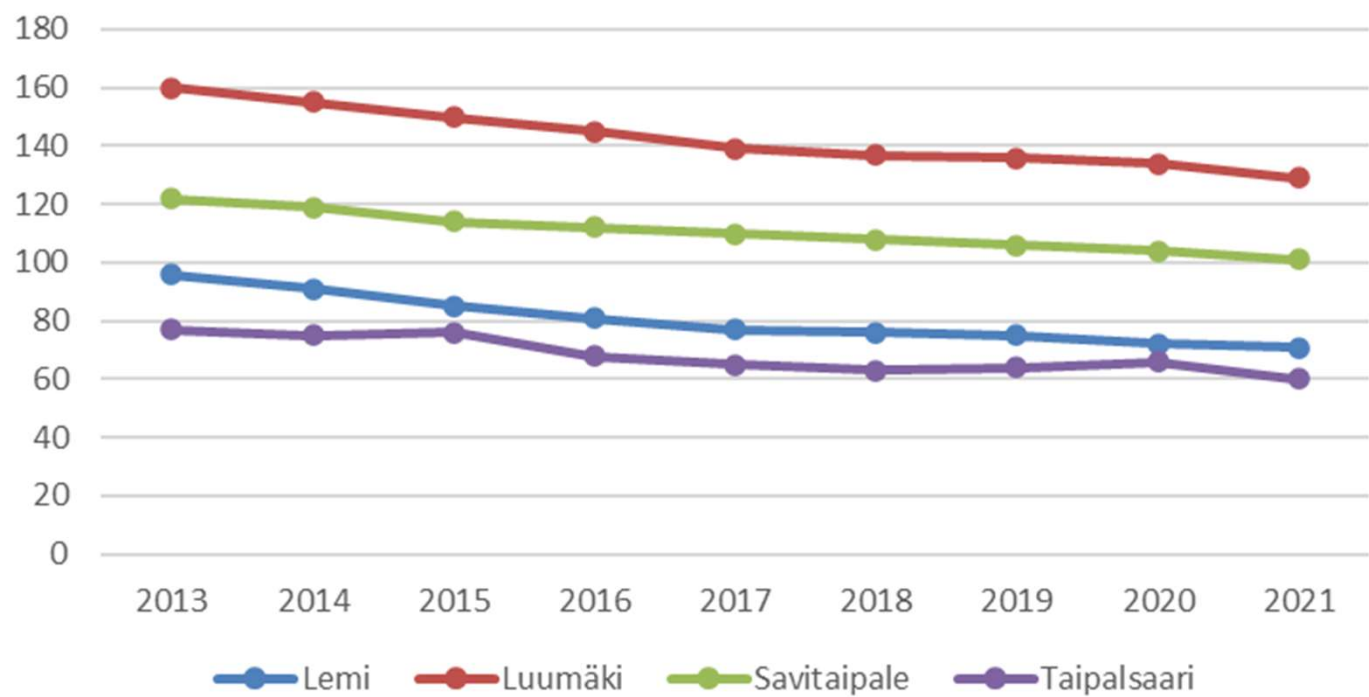
Mitä seudulla on tapahtunut?



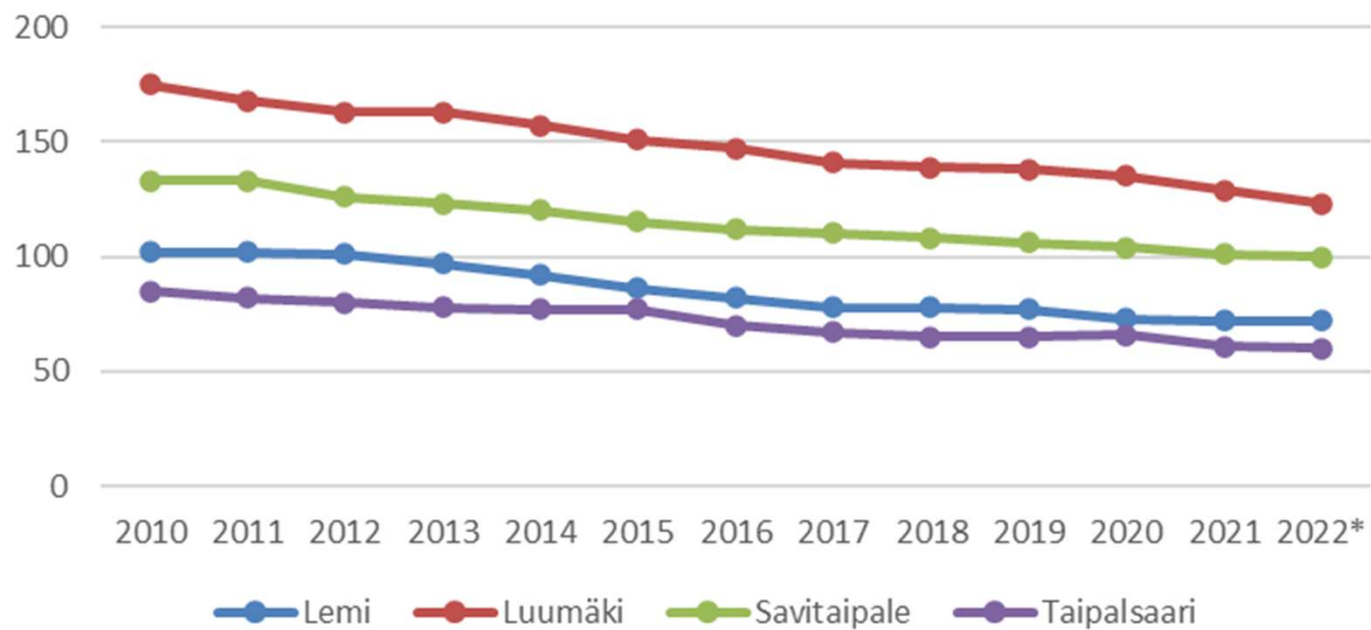
KÄYTÖSSÄ OLEVA VIILJELYALA (ha),



TILOJEN MÄÄRÄ



MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ

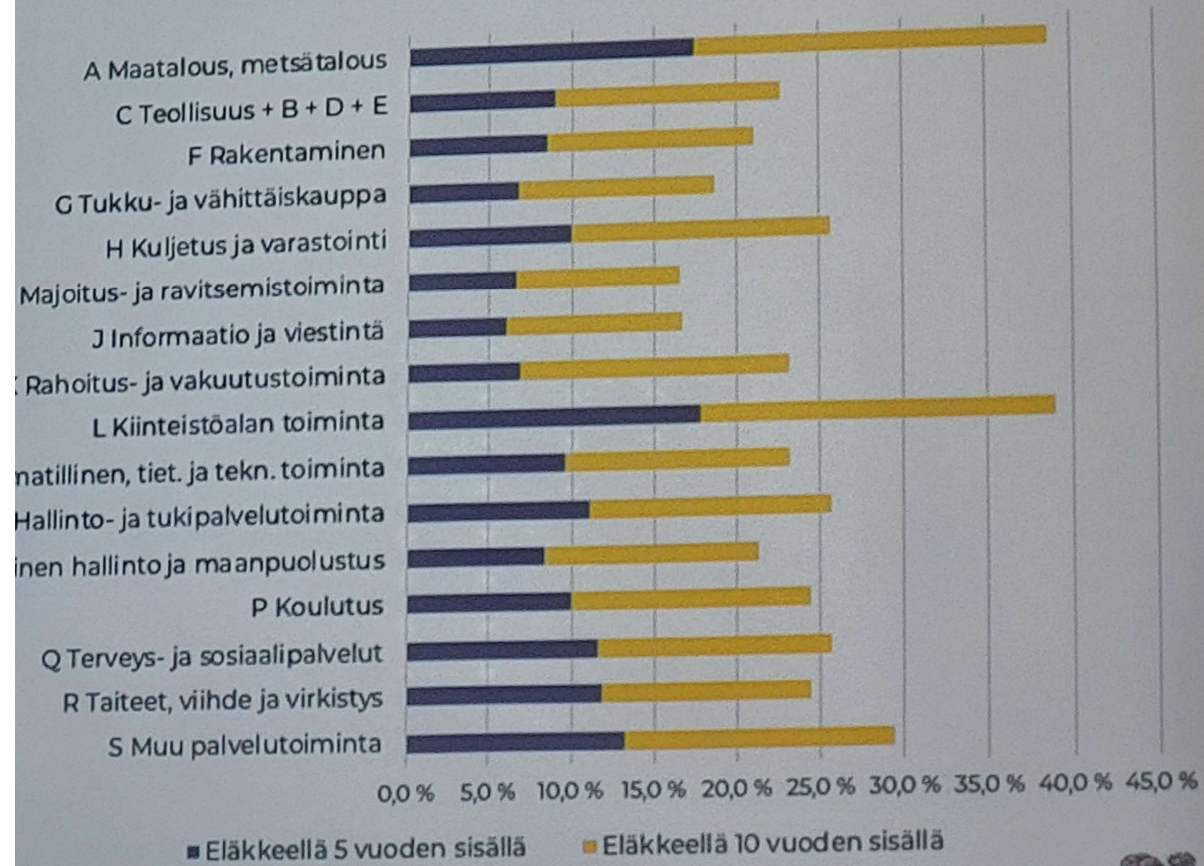


VILJELIJÖIDEN KESKI-ikä (Kaakkois-Suomen ELY)




Tilastojen mukaan maatalous- ja puutarhayritysten viljelijät ikääntyvät. Viidennes viljelijöistä on yli 65-vuotiaita. Nuorimmat viljelijäyrittäjät toimivat kotieläintiloilla.

Eläkkeelle siirtyvien osuus nykyisestä työvoimasta 2021-2031



MTK:n avustushakemus syksyllä 2022



Avustushakemus johti kahteen tukimuotoon kunnassa:

Laki hukkakauran torjunnasta... (*kunnanjohtajalle uusi laki, pysyy mieli virkeänä!*)

- 4 §
- Torjuntavelvollisuus
- Viljelmän tai sen läheisyydessä sijaitsevien alueiden haltijoiden on huolehdittava sellaisten toimenpiteiden suorittamisesta, joilla estetään hukkakauran esiintyminen ja leviäminen.
- Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset hukkakauran torjunnasta ja leviämisen estämisestä viljelmillä ja niiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.
- 5 §
- Ilmoitusvelvollisuus
- Jokaisen, joka tietää tai epäilee, että hänen hallitsemallaan alueella on hukkakauraesiintymä, josta ei ole aikaisemmin tehty ilmoitusta valvontaviranomaiselle, on ilmoitettava esiintymästä viipymättä alueen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle (*maaseutuelinkeinoviranomainen*).
- Viranomaisen tai valtuutetun tarkastajan, joka alueella suoritettavan muun tarkastuksen tai toimenpiteen yhteydessä havaitsee alueella hukkakauraa, on ilmoitettava hukkakauran esiintymisestä alueen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Hukkakauran
torjuntatuki,
max 500 €/y-
tunnus

- Kasvinsuojeluinerekisterin mukaiset torjunta-aineet – maksetuista kuiteista kopio avustushakemuksen liitteeksi
- Kitkeminen – 20 €/h, edellytetään tehty ilmoitus maaseutuviranomaiselle liitteeksi
- Kunnalla käytettävissä avustukseen 5000 €, määräraha jaetaan avustushakemusten suhteessa, kuitenkin enintään 500 €/y-tunnus
- Lomakkeet tulee kunnan verkkosivuille, voi hakea sähköisesti syyskuun loppuun mennessä.

Tuki
yritysneuvon-
tapalveluiden
ostamiseen/
max 500 €/y-
tunnus

Aloittavan ja toimivan yrityksen neuvontaa yrityksen tarpeiden mukaan Savitaipaleen kunnan yrityksille max 500 euroa/yritys. Palvelua voi ostaa

- PRO AGRIA Etelä Suomi ry, 4 h verran/yritys
- tai
- MT Tili-Kiinteistö Oy, 6 h verran/yritys

Em. Palvelutarjoajat huolehtivat siitä, että palvelutuotannossa huomioidaan hankkeet ja muut yhteiskunnan osittain rahoittamat hankkeet

Esim. Neuvo2020-palvelut jatkuvat myös vuonna 2023 (maatilat ja maatilasidonnaiset yritykset) Yrittäjä maksaa arvonlisäveron, jonka voi vähentää omassa arvonlisäverotuksessaan.

Palvelutuottaja laskuttaa suoraan kuntaa.

Määrärahaa kunnan yritysten yritysneuvontaan 5000 euroa. (Koskee kaikkia yrittäjiä kunnassa, ei vain maatilasidonnaista yritystoimintaa)

Pohdinnassa ollutta...

- Miten saadaan tieto hankerahoituksista kentälle?
- Länsi-Saimaan kuntien yhteinen 2-vuotinen elinvoimahanke alkanut 1.1.2023
- Onko ideoita/tarpeita? Kuntakin voi olla hankehallinnoija, jos sopiva hanke löytyy?
- Yhteys kunnanjohtajaan, selvitetään yhdessä tarpeiden ja ideoiden pohjalta!